

Základní škola, Mateřská škola speciální, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna,
Palackého třída 515, Nymburk

Školní vzdělávací program

pro základní školu speciální

Program byl vytvořen pro vzdělávání žáků v základní škole speciální (dle RVP ZŠS) –
díl II. – vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více
vadami

1. verze

„Školou do života“

Obsah:

1.	Identifikační údaje	3
2.	Charakteristika školy	4
	A) Základní údaje	4
	B) Historie školy	4
	C) Úplnost a velikost školy	4
	D) Vybavení školy	5
	E) Charakteristika pedagogického sboru	6
	F) Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
	G) Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty	6
	H) Charakteristika žáků	7
	I) Vřazování žáků	7
3.	Charakteristika ŠVP	8
	A) Zaměření školy	8
	B) Základní cíle výchovně vzdělávacího procesu	8
	C) Výchovné a vzdělávací strategie	9
	D) Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení	13
4.	Učební plán	14
5.	Učební osnovy	16
	A) Rozumová výchova	16
	B) Řečová výchova	30
	C) Smyslová výchova	35
	D) Hudební výchova	46
	E) Výtvarná výchova	50
	F) Pohybová výchova	54
	G) Zdravotní tělesná výchova	60
	H) Pracovní výchova	63
6.	Hodnocení žáků a autoevaluace školy	75
	A) Obecné zásady hodnocení	75
	B) Kritéria pro hodnocení	75
	C) Způsob získávání podkladů pro hodnocení:	76
	D) Formy ověřování vědomostí a dovedností ž	76
	E) Způsob předávání informací o průběhu a výsledcích práce žáků:	76
	F) Hodnocení žáků na vysvědčení	77
	G) Sebehodnocení žáků	80
	H) Autoevaluace školy	81
7.	Závěr	83

1. Identifikační údaje

Základní škola, Mateřská škola speciální, Dětský domov, Školní družina a Školní jídelna

Adresa: Palackého třída 515, 288 02 Nymburk

Ředitelka: Mgr. Radka Klímová

Koordinátor: Mgr. Eva Zoubková
Mgr. Jana Králová Doušová

Identifikátor zařízení: 600 027 937

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: 62 444 191

IZO: 110 028 058

Telefon: 325513946

fax: 325515410

e-mail: zsdd@zsdd.cz

Zřizovatel: Středočeský kraj
právní forma: kraj, IČO 70 891 095

Adresa : Zborovská 11
150 21 Praha

Kontakty: Mgr. Eva Horáková

Platnost dokumentu: od 1.9. 2011

2. Charakteristika školy

A) Základní údaje

Škola poskytuje základy vzdělání dětem s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami, tedy žákům s takovou úrovní rozumových schopností, která jim nedovoluje zvládat požadavky obsažené v RVP ZV ani RVP ZV-LMD, ale umožňuje jim, aby si osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky pomocí odborné speciálně pedagogické péče, vhodně upravenými podmínkami, speciálně pedagogickými metodami a individuálním přístupem ke každému žákovi.

Škola proto v ŠVP zohledňuje individuální limity dané konkrétní mírou postižení či znevýhodnění a značnou diferenciací v rámci jednotlivých ročníků. Cílem je dosažení co nejvyšší možné úrovně základů vzdělání s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků.

B) Historie školy

Základní škola sídlí v objektu, který vznikl účelovou přestavbou dvou budov v roce 1993.

Od 1.1.2006 proveden výmaz školy: Pomocná škola a Zvláštní škola, zapsána do školského rejstříku pod názvem Základní škola IZO 110 028 058 s obory vzdělání :

79-01-B/001 Pomocná škola

79-01-C/001 Základní škola

79-01-C/01 Základní škola

Poslední změny zařazení do rejstříku škol a školských zařízení: od 1.2.2006 se u Mateřské školy mění ze Speciální mateřská škola na Mateřská škola speciální pod č.j. 7293/2006/ŠKO, od 1.9.2006 se Mateřská škola speciální zapisuje jako Mateřská škola pod č.j. 12654/2006/ŠKO, s účinností od 14.7.2006 se do školského rejstříku zapisuje zahájení činnosti Základní škola od 1.9.1952. Dětský domov od 1.9.1898 pod č.j. 17 492/06-21.

C) Úplnost a velikost školy

Základní škola speciální je tvořena 1 třídou s názvem I.PT, maximální kapacita je 8 žáků.

	Počet tříd	Počet žáků
Školní rok 2010/2011	1	5
Předpoklad na školní rok 2011/2012	1	6

Škola je spádovou městskou školou, nachází se nedaleko vlakového a autobusového nádraží, je dobře dostupná i pro žáky z okolních obcí.

D) Vybavení školy

- *Materiální*

Třída je vybavena lavicemi (pro jednoho žáka, pro dva žáky) a židlemi. Jsou zde umístěny tabule – klasická a magnetická, dále nástěnky, skříň, skříňky a police na stavebnice, puzzle atd. Barevné krabice slouží na shromažďování prací žáků. Třída je příjemná a světlá.

Často je využívána učebna estetické výchovy – jako relaxační místnost, učebna hudební výchovy. Zde probíhají ranní komunitní setkání, setkání s rodiči, relaxační cvičení, sledování doprovodných programů na videonahrávkách, projekty, bazální stimulace, společná sezení – při řešení problémů jednotlivých žáků.

Vybavení pracovní: pianino, televizor s videopřehrávačem, přehrávač na audiokazety a CD, rytmické hudební nástroje, africké bubny, zobcové flétny, kytara, xylofony. Na sezení a relaxaci slouží relaxační křesla a velké míče. Nezbytnou součástí vybavení jsou pomůcky určené k provádění relaxačních technik (podložky, deky, šátky, maňásky, plyšová zvířátka, kameny atd.).

- *Prostorové*

Třída (5 x 4 m) – učebna ZŠ speciální se nachází v prvním patře školní budovy, v její klidné části. Chodba je využívána jako součást učebny. Učebna estetické výchovy je využívána jako relaxační místnost, učebna hudební výchovy a pro potřeby skupinových sezení. Žáci ZŠ speciální využívají také počítačovou učebnu, hřiště a zahradu v dětském domově, snoezelen, relaxační místnost. Šatna pro žáky je umístěna v přízemí budovy – má samostatný vchod. Pohyb po budově je částečně bezbariérový, přístup do třídy základní školy speciální bezbariérový není.

- *Technické*

Snahou školy ve výuce i v běžném chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií.

Relaxační místnost – televizor s videopřehrávačem, přehrávač DVD, snoezelen – vodní lůžko, přehrávač CD, světelná zařízení.

Pro výuku nejen ICT ale i dalších předmětů je určena počítačová učebna (6 stanic), s připojením na internet.

Učitelé mají k dispozici počítač v počítačové učebně, každý pracovník školy má své přístupové heslo, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou. V ředitelně školy je umístěna kopírka, kterou mohou využívat pedagogové dle potřeby.

- *Hygienické*

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí. WC s umývárnou je umístěno na konci chodby. V případě únavy či nevolnosti je využívána učebna estetické výchovy (koberec, relaxační křesla, polohovací relaxační matrace - květina (nachází se v těsné blízkosti kmenové třídy). V přízemí je zbudována hygienická místnost koncipovaná pro vozíčkáře. V místnosti je zároveň lůžko, které se využívá k zajištění hygienických potřeb u inkontinentních žáků.

E) Charakteristika pedagogického sboru

Vzhledem k tomu, že ZŠ speciální tvoří jedna třída s názvem I.P.T, pedagogický sbor tvoří 1 učitelka – speciální pedagog a 1 asistent pedagoga. Na výchovně vzdělávací činnosti se podílejí i ostatní speciální pedagogové, logoped.

Pedagogové si rozšiřují své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení a seminářů. Jsou zaměřeny především na alternativní formy vyučování žáků se specifickými vzdělávacími potřebami.

V základní škole speciální působí i další pracovníci školy:

výchovný poradce – pečuje o žáky s výukovými potížemi a zdravotním postižením, spolupracuje při péči o žáky s výchovnými problémy, poskytuje další a metodickou činnost, pomáhá při volbě zaměstnání

koordinátor EVVO – koordinuje ekologickou výchovu na škole

metodik prevence – koordinuje realizaci minimálního preventivního programu na škole

metodik ICT – koordinuje užití ICT ve vzdělávání, integraci ICT do výuky většiny předmětů

F) Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Do mezinárodních projektů nejsme v současné době zapojeni.

Aktivně provádíme projekty:

- v rámci třídy
- účast a spolupráce s I. stupněm ZŠ praktické

Třída se věnuje každoročně novému projektu, který prochází prakticky všemi vyučovacími předměty, stává se součástí také skupinových muzikoterapeutických sezení se žáky. Žáci se aktivně zapojují a spolupracují – o projekty projevuují zájem.

Projekty přináší nejen získávání nových informací, rozvoj samostatnosti žáků, ale také oživení výuky.

V minulých školních obdobích byly realizovány v rámci základní školy speciální tyto dlouhodobé celoroční projekty: Všude dobře, doma nejlépe, Máme rádi zvířata, Čtvero ročních dob atd.

G) Spolupráce s rodiči žáků a jinými subjekty

Rodiče se mohou informovat o dění ve škole telefonicky, na třídních schůzkách, při předem sjednaných návštěvách a v rámci konzultačních hodin u výchovného poradce. S dotazy a podněty se mohou obracet i přímo na vedení školy. Školu mohou navštívit při dětských vystoupeních, besídkách, výtvarných výstavách a dalších akcích.

Třídní schůzky se konají pravidelně 3x ročně. Pro rodiče vycházejících žáků pořádá výchovný poradce mimořádnou schůzku zaměřenou na volbu povolání a přijímací řízení, pro zájemce i individuální konzultace při hledání vhodného učebního oboru.

Učitelka základní školy speciální je zvyklá prakticky denně podávat rodičům informace a řešit s nimi případné problémy.

Ve škole je ustavena Školská rada, ve které mají rodiče voleného zástupce. Je informována o chodu školy a podílí se na schvalování oficiálních dokumentů školy.

Jistým specifikem tohoto typu školy je obtížná spolupráce a nezájem určité části rodičů. Ti jsou pak opakovaně zváni do školy a v rámci možností motivováni k odpovědnějšímu

přístupu ke vzdělávání vlastního dítěte a k pozitivnímu vztahu ke vzdělávacím i jiným institucím.

Ve výjimečných případech jsou problémy v rodinném prostředí řešeny ve spolupráci s příslušnými sociálními odbory.

Škola dlouhodobě spolupracuje s SPC Kolín, PPP Nymburk, CAAK (Centrum augmentativní a alternativní komunikace), Městským úřadem Nymburk - Odbor péče o dítě, Policie ČR, Městská knihovna.

H) Charakteristika žáků

Velkou většinu žáků tvoří děti z Nymburku a z přilehlých obcí okresu Nymburk. Školu také navštěvují děti žijící v Dětském domově v Nymburce, který je součástí zařízení.

Do školy přicházejí děti se sníženými rozumovými schopnostmi, které jim neumožňují vzdělávání na základní škole, ani na základní škole praktické.

Mezi žáky se projevuje velká diferenciací v jejich možnostech a schopnostech při osvojování si učiva i při získávání praktických návyků a dovedností.

I) Vřazování žáků

Žáci jsou přijímáni na žádost rodičů a na základě doporučení pedagogicko psychologické poradny a doporučení dětského lékaře. Ve všech případech jsou pro konkrétní žáky ve spolupráci s SPC vypracovávány individuální vzdělávací plány.

Existence základní školy praktické a základní školy speciální v rámci jednoho zařízení umožňuje jejich vzájemnou prostupnost, tzn. možnost případného přerazování žáků z jednoho typu školy do druhého, společnou výuku některých předmětů, případně i integraci žáků.

Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu je nutné vycházet z konkrétního zjištění speciálně vzdělávacích potřeb žáků. Speciálně pedagogická péče je do výchovně vzdělávacího procesu zařazována v rámci časové dotace vyučovacích předmětů a v jejich rámci je také hodnocena. Týdenní časová dotace speciálně pedagogické péče pro jednotlivé žáky je upravena podle individuálních potřeb a zdravotního stavu žáka a s ohledem na organizační možnosti školy. Při plánování rozsahu speciálně pedagogické péče pro konkrétního žáka je nutná spolupráce vyučujících, zákonných zástupců žáka, pracovníků školských poradenských zařízení i odborníků z jiných resortů.

3. Charakteristika ŠVP

A) Zaměření školy

Škola je zaměřená na rozvíjení osobnosti žáků s mentálním postižením, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které uplatní žáci v praktickém životě.

Zohledňujeme rozdílnost rozumových schopností žáků, ale i odlišnost prostředí, ze kterého k nám žáci přicházejí (z rodiny, z mateřské školy, ze speciální mateřské školy, při neúspěchu v základní škole praktické).

Škola neuvažuje o specifickém zaměření pouze na určitou skupinu žáků.

B) Základní cíle výchovně vzdělávacího procesu

Dodržovat „Úmluvu o právech dítěte“.

1. Podílet se na dosažení partnerských vztahů mezi učiteli a žáky, založených na vzájemné úctě, toleranci a odpovědnosti.
2. Vytvořit příjemné prostředí, na jehož tvorbě se budou podílet i žáci.
3. Informovat žáky přiměřeným způsobem o hospodaření školy a finančních možnostech /spotřeba elektrické energie, vody, ceny pomůcek/.
4. Utvářet a posilovat v dětech pozitivní přístup k lidem a světu, posilovat uvědomělou kázeň a vzájemnou ohleduplnost v duchu rčení: „Svoboda jednoho končí tam, kde začíná svoboda druhého.“
5. Učit žáky ovládat agresivitu, učit je schopnosti vcítit se do problémů druhých a vzájemně si pomáhat. Umět oznámit šikanování a odsoudit je jako projev slabosti šikanujícího.
6. Dát žákům jasná pravidla chování /obsažena v „Desateru“ a v Řádu školy/.
7. Nenásilně pomáhat žákům utvářet si osobní žebříček hodnot.
8. Pokračovat ve výchově ke zdravému životnímu stylu nejen ve vyučování, ale i v kroužcích, v protidrogovém působení.
9. Přiměřenou formou varovat žáky i před dalšími nebezpečími, která je mohou v současné době potkat /této problematice věnujeme 6 vyučovacích hodin dle pokynu MŠMT/.
10. Věnovat pozornost romské problematice, výchova proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance.
11. Využít volný čas romských dětí a zapojit je do činnosti zájmových kroužků.
12. Využít zařazování relaxačních chvil do vyučování, přestávek k aktivnímu odpočinku.
13. Motivovat žáky k výukovým i výchovným úspěchům, k výběru vhodné profese.
14. Dbát o účelné využití volného času žáků, zaměstnat je v zájmových kroužcích s následnou motivací prezentace na veřejnosti.
15. Seznámit se s rodiči a rodinným prostředím žáků a maximálně s nimi spolupracovat.
16. Zapojit žáky do života školy a pravidelně informovat o dění v relacích školního rozhlasu i při různých posezeních a akcích.

C) Výchovné a vzdělávací strategie

(společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ní)

- součástí výchovných a vzdělávacích strategií je i osobní vzor a příklad učitele
- cílem výchovných a vzdělávacích strategií je všestranný rozvoj žáků za pomoci využití různých didaktických materiálů a pomůcek
- je bráno ohled na možnosti a potřeby žáků

Kompetence k učení

Kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie:
rozumí jednoduchým pojmům, znakům	žák je používá při každodenních činnostech
rozlišuje a pozná základní piktogramy	vedeme žáka, aby poznal i používal učební pomůcky podporujeme také jeho péči o ně
používá učební pomůcky	využití Metody dobého startu k rozvoji jemné a hrubé motoriky využívání hudebně pohybových her k celkovému rozvoji hybnosti
pozná tiskací písmena	hry s písmeny (vykreslování, modelování, vytrhávání)
napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti	práce s obrázky a piktogramy rozvíjení zrakového vnímání s využitím didaktických her
rozumí jednoduchým symbolům a je schopen je užívat	veden k tomu, aby rozuměl a byl schopen pracovat s pojmy, znaky a symboly, sám je vytvářel a užíval

Kompetence k řešení problémů

Kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie:
chápe a plní jednoduché příkazy	dbáme na chápání, dodržování a plnění pokynů daných žákovi hraní didaktických her, kdy žáci samy jsou ve vůdčí roli
řeší známé situace na základě nápodoby či opakování	vytváříme formou her modelové situace a podněcujeme žáka k jejich řešení námětové hry
orientuje se v časovém režimu dne	jednotlivé časové úseky dne spojíme s konkrétní činností, abychom zlepšili žákovi orientaci v čase ve spojení s oblíbenou činností
orientuje se v okolním prostředí	vycházkami do okolí zlepšujeme orientaci
překonává pocit strachu	vytváříme klidné a příjemné prostředí třídy i školy vytváříme pocit důvěry a vzájemné sounáležitosti

Kompetence komunikativní

Kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie:
reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas	podpora přirozeného rozvoje řeči a následné chápání významu mluveného projevu
poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace	podporujeme různé druhy komunikace u žáků využívání neverbálních forem
reaguje na své jméno	rozvíjení sluchové percepce otáčení za zvukem
dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem	podpora přirozeného řečového vývoje a vzájemné komunikace mezi žáky a dospělými
vyjadřuje své pocity, nálady a potřeby různým způsobem verbálními a neverbálními prostředky	podpora přirozeného řečového vývoje a vzájemné komunikace mezi žáky a dospělými

Kompetence sociální a personální

Kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie:
chová se zdrženlivě k neznámým osobám	vytváříme u žáků povědomí o tom, že existují i cizí lidé a je nutné být opatrný upozorňujeme na hrozící možnost nebezpečí
navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím	společné hry a pracovní aktivity
rozlišujeme osoby různého pohlaví (chlapec - dívka, muž – žena)	pochopení rozdílů mezi chlapci a dívkami na základě vlastních zkušeností (v rodině) práce s encyklopedií a knihou (prohlížení)

	obrázků)
zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí	spolupráce s rodinou (společné vycházky) práce a hry s fotografiemi rodiny
uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla	vnímání vlastního těla hraní psychomotorických her
spolupráce se svými učiteli a spolužáky	vzájemné hry se spolužáky uvědomování si osob ve svém okolí

Kompetence pracovní

Kompetence:	Výchovné a vzdělávací strategie:
rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje	hry a manipulace s předměty využití jejich variability jako motivačního prvku pro následnou manipulaci s nimi
poznává a používá předměty denní potřeby	hry s předměty denní potřeby pochopení jejich souvislostí
využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály	vytváření jednoduchých výrobků práce s různými materiály
zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny	rozvíjíme základní hygienické návyky a dovednosti
podílí se na jednoduchých praktických činnostech	zapojování žáků do pracovních aktivit souvisejících se sebeobsluhou pobyty ve cvičném bytě

D) Zabezpečení výuky žáků s kombinací postižení

- individuální přístup k jednotlivým žákům
- úzká spolupráce s rodinou
- spolupráce s pediatrií, odbornými lékaři
- návaznost na vyšetření v SPC, PPP
- spolupráce s orgány péče o dítě

- tvorba IVP
- bazální stimulace
- snoezelen
- návštěva výstav a kulturních akcí

4. Učební plán

Učební plán 1. – 10. ročník

Vzdělávací obory		Vzdělávací oblasti	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Minimální časová dotace
Člověk a komunikace	Rozumová výchova	RV	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30
	Řečová výchova	ŘV	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Člověk a jeho svět	Smyslová výchova	SV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	10
	Výtvarná výchova	VV	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	2(1)	10
Člověk a zdraví	Pohybová výchova	POV	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
	Zdravotní tělesná výchova	ZdrTV	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	PV	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Disponibilní časová dotace			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
	Týdenní časová dotace		21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	210

- v předmětech Výtvarná výchova a Hudební výchova je navýšena minimální dotace
- výuka může probíhat jako vyučovací hodina nebo jako vyučovací blok, podle možností a potřeb žáků

5. Učební osnovy

A) Rozumová výchova

Tato vzdělávací oblast má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, snaží se o pochopení a reprodukování. Rozvoj jazyka probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Všechny dovednosti, které žáci postupně získávají v rámci Jazykové komunikace výrazně ovlivňují úspěšnost osvojování si poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Správné osvojení a využívání jazyka vede k rozvoji poznání, dorozumívání.

- rozvíjení poznávacích schopností
- rozvíjení logického myšlení a paměti
- rozvíjení grafických schopností

Časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Rozumová výchova je realizována časovou dotací 4 hodiny týdně.

Uvedená vzdělávací oblast prolíná ostatními vyučovacími předměty – mezipředmětové vztahy.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. *Kompetence k učení*

- používá a rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům
- napodobuje různé jednoduché pohyby a činnosti

2. Kompetence k řešení problému

- dle individuálních schopností řeší známé situace na základě nápodoby či opakování
- orientuje se ve známém okolním prostředí

3. Kompetence komunikativní

- reaguje na své jméno
- reaguje na jednoduché pokyny

4. Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla
- chová se zdrženlivě k neznámým osobám

5. Kompetence občanské

- využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti
- modelové situace

6. Kompetence pracovní

- poznává a používá předměty denní potřeby
- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny

Rozumová výchova

Rozvíjení poznávacích schopností

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo:
Pojmenovat části těla, případně na ně ukázat	- Vnímat jednotlivé části těla, umět je pojmenovat - Vytváření představy o vlastním těle, jeho velikosti a jednotlivých částech těla - Vnímání celkového obrazu těla - Spojování smyslů s odpovídajícími orgány - Uvědomování si vlastního těla v prostoru
Reagovat na oslovení jménem, znát své jméno	- Uvědomovat si sama sebe, vlastní osobu - Seznámení s vlastním jménem, používat vlastní jméno a oslovení - Vytváření si představy o sobě samém - Reagovat na vlastní jméno, oslovení
Znát své členy rodiny	- Život v rodině a rodina - Nejužší rodina – máma, táta, sourozenci - Širší členové rodiny- babička, děda, teta, strýc, vztahy mezi nimi
Poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovovat jménem	- Znát jména učitele, vychovatele a spolužáků - Osvojení základů správného chování ve skupině dětí, vytvářet pozitivní vazby ke

	spolužákům a učitelům • Pomoc kamarádům a spolužákům • Chápání rozdílů mezi chlapci a dívkami • Rozlišování mezi známými a neznámými osobami
• Vnímat různé podněty a reagovat na ně	• Naučit se rozeznávat počasí • Učit se pochopit souvislosti změn v přírodě • Umět rozeznat ovoce a zeleninu • Plnit jednoduché úkoly a povinnosti
• Orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu, vnímat prostor	• Seznámit se s prostředím školy a třídy • Poznat okolí školy • Seznámení s prostředím školy a třídy • Učit se pozdravit při uvítání a loučení • Správné chování doma i na ulici • Nácvik nutnosti poděkovat a poprosit • Podporovat první časové zkušenosti (čas jít domů, čas jít spát) • Prostorové vnímání výšky

	• Seznámení s dny v týdnu, částí dne • Roční období • Rozvoj časové orientace
• Poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti	• Seznámení s předměty denní potřeby • Vytváření režimu dne ve spojení s činností • Sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky, péče o zdraví • Podpora schopnosti rozvoje oblékání nebo alespoň rozvíjet spolupráci dítěte při oblékání • Dodržování základních hygienických návyků • Zlepšení kultury stolování
• Vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	• Vést děti k péči o zdraví • Zlepšit schopnost vzájemné komunikace pro sdělení vlastních pocitů a potřeb • Vnímat bolest jako signál nemoci • Psychomotorické hry
• Řadit obrázky dle zadaných kritérií	• Seznámení s hospodářskými a domácími zvířaty a jejich mláďaty • Sociální učení (dopravní prostředky, v obchodě, povolání, poznávání symbolů) – používání běžně používaných symbolů, sociální počty – poznávání peněz, porovnávání peněžních částek, čtení cen výrobků

	• Poznávání různých předmětů a činností na obrázcích, modelech a ve skutečnosti • Řazení a třídění předmětů podle různých kritérií
--	---

Rozumová výchova

Rozvíjení logického myšlení a paměti

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo:
Koncentrovat se na určitou činnost	- Poslech hudby - Rozvíjení volných vlastností – vytrvalost - Odpoutání od stereotypních činností, potlačení ulpívavého myšlení - Manipulační činnosti - Manipulační činnosti doprovázené pojmenováním a komentováním
Rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků	- Rozlišování velikostí - Rozlišování tvarů - Vnímání a rozlišování barev - Přiřazování určitých předmětů k barvě - Hledání stejných obrázků - Porovnávání a rozlišování předmětů podle různých znaků
Zvládnout složení dějových obrázků	- Konkretizace pojmů - Vytváření asociací (slovo = osoba, věc, činnost) - Zobecňování pojmů

	• Abstrakce – barva, počet, negace, příčinné souvislosti • Skládání • Skládání celků z částí • Skládání dějových obrázků • Základní časové vztahy – nyní, předtím, potom, dnes, včera, zítra • Orientace v čase – denní doba, činnosti v určitou denní dobu, roční období
• Orientovat se na stránce a na řádku	• Orientace na řádku • Nácvik pohybu na řádku zleva doprava • Čtení obrázků v řádku • Orientace na stránce
• Číst vybraná písmena a krátká slova	• Čtení globální metodou • Sociální čtení • Čtení vybraných velkých tiskacích písmen • Obtahování vybraných velkých písmen • Osvojování piktogramů • Psaní velkých tiskacích písmen (vlastní jméno)

• Opakovat slova a krátké říkanky, reprodukovat krátký text, vyprávět podle obrázku	• Zapamatování a opakování slov – rozvíjení paměti • Básničky • Říkadla • Říkadla s pohybem • Popis činností na obrázku • Vyprávění zážitků
• Přiřazovat číslice počtu prvků	• Osvojování základních časových vztahů • Orientace v čase ve spojení s činností • Kvantitativní vztahy – všechno, nic • Vytváření představ o množství • Přiřazování správného počtu k příslušné číslici • Seznámení s číslicemi • Porovnávání číslic • Posloupnost čísel • Pokus o psaní čísel • Chápání počtů

	• Řešení labyrintů • Chápání negace – je x není, mám x nemám, chci x nechci, bylo x nebylo
--	--

Rozumová výchova

Rozvíjení grafických schopností

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo:
Uchopit a podržet podaný předmět	- Využití všech pohybových možností žáka, respektování zákonitostí vývoje – pohyb jde od hlavy k nohám a pohyb horní končetiny začíná v rameni a postupuje k prstům, pohyb vychází z dlaně a postupuje k uchopení mezi palec a malík - Rozvíjení hrubé motoriky - Rozvíjení jemné motoriky - Podpora formování pohybů prováděných rukama - Rozvoj koordinace současně prováděných pohybů - Cvičení dlaní a prstů - Izolace jemné motoriky – jedna z rukou není opora (hlazení stránek) - Imitované pohyby (máchání prádla, ždímání prádla,..) – při zvětšení svalového tonu - Uchopování předmětů
Uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní	- Manipulační hry - Uvolňovací cvičení ruky a prstů - Pohybové hry (koordinace svalových pohybů v ruce, prstech a pažích a pomáhají k odstranění prostorových nejistot dítěte)

	• Cvičení jemné motoriky • Navlékání korálek • Cvičení dlaní a prstů • Uchopování předmětů do celé ruky • Uchopování předmětů do špetky • Uchopování předmětů do dvou prstů • Hry s papírem – mačkání, trhání • Vkládání předmětů • Přendávání předmětů • Úklid předmětů • Manipulační činnosti s předměty
• Nakreslit různé druhy čar	• Čmárání na velkou plochu • Čmárání prstem do písku, krupice, rýže • Malba spontánní různými materiály – houbou, tužkou, pastely • Uvolňující cviky • Volné čmárání od nakresleného bodu

	• Svislé čáry – oběma směry • Šikmé čáry – oběma směry • Kroužení • Klubíčka • Liniatura – rovné čáry, šikmé čáry, špičky • Oblouky horní • Oblouky dolní • Vlnovky • Smyčky
• Poznat grafickou podobu písmen	• Objasnění pojmu písmeno • Rovnání písmen do řádku • Tvarové prvky písmen tiskací abecedy • První písmeno svého jména • První písmeno ukázaného předmětu
• Napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic	• Uvolnění zápěstí • Grafomotorická cvičení

	• Práce na velkém formátu • Číslice • Obtahování hůlkových písmen a číslic • Pokus o psaní hůlkovým písmen
• Poznat základní geometrické tvary	• Manipulační hry • Vyhledávání geometrických tvarů v okolí a jejich rozlišování • Rozeznávání geometrických tvarů • Vybarvování geometrických tvarů • Obtahování geometrických tvarů

B) Řečová výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a komunikace, je veden jako samostatný předmět.

Tento předmět je řazen mezi stěžejní, neboť zahrnuje komunikaci s okolním světem, verbální, neverbální i alternativní způsoby komunikace, rozvíjení řečových schopností, osvojení komunikačních dovedností za použití tradičních i netradičních metod komunikace, rozvoj poznávacích schopností.

Časové a organizační vymezení předmětu

Celková časová dotace je 1 hodina týdně pro všechny ročníky.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- používá nejrůznější učební pomůcky
- pozná a rozlišuje základní piktogramy
- pozná některá tiskací písmena

2. Kompetence k řešení problémů

- orientuje se v časovém režimu dne
- chápe a plní jednoduché příkazy

3. Kompetence komunikativní

- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem
- vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky

4. Kompetence sociální a personální

- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá se svým okolím
- zná své členy rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky

Kompetence pracovní

- zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
- podílí se na praktických jednoduchých činnostech

Řečová výchova

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo:
• Reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby	• Navození pocitu jistoty a bezpečí • Porozumění řeči • Nácvik očního kontaktu • Sluchová a intonační cvičení • Akustická diferenciac • Napodobování hlasů a zvuků, vycházení s onomatopoií • Otáčení se za zvukem • Rozeznávání osob dle hlasu • Poslech čtené pohádky, vyprávění, říkanky, písničky

	• Artikulační cvičení dle individuálních možností
• Snažit se o správné dýchání	• Podpora přirozeného vývoje dětské řeči • Zjištění organických předpokladů • Dechová zkouška • Nácvik správného dýchání při řeči • Dechová a fonační cvičení, hra s hlasem • Automasáž mluvidel • Oromotorika • Foukání do předmětů • Sfukování předmětů
• Vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty	• Akceptování aktuálních potřeb dítěte • Tvorba a rozvíjení slovní zásoby pomocí reálných předmětů, obrázků, fotografií • Podpora křiku a pláče jako výraz pocitů • Vnímání křiku jako podpora nelibosti • Vyjádření nesouhlasu gesty
• Znat své jméno a reagovat na oslovení jménem	• Seznamovat žáky se svým jménem

	• Nahlédnutí do zrcadla • Jejich oslovením prohlubovat znalost jejich jmen a podporovat reakci na ně
• Znat jména nejbližších osob a spolužáků	• Seznamovat žáky se jmény nejbližších členů rodiny • Práce s fotografiemi • Podporovat oslovení spolužáků
• Umět pozdravit, poděkovat – verbálně nebo gesty	• Zdůraznění nutnosti poděkování • Podpora nutnosti zdravení při vstupu a odchodu z místnosti • Při neschopnosti verbální komunikace naznačovat alespoň gesty
• Sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem	• Podporovat sdělení svého přání nebo potřeby • Reakce na zvuky, na hlas učitelky • Snažit se najít alternativní způsob komunikace u žáků se závažnými komunikačními problémy • Fonetická cvičení, nácvik hlásek a slov, rozšiřování slov • Spontánní a jednoduché tematické rozhovory • Naslouchání, hádanky • Rytmizace, hra na tělo, pohupy, nápodoba pohybů mluvidel
• Využívat komunikační počítačové hry	• Využití počítačových her jako jedné z možností rozvoje komunikačních schopností

	• Systémy augmentativní a alternativní komunikace • Kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku
--	---

C) Smyslová výchova

Vyučovací předmět smyslová výchova je zaměřen především na:

- uspokojování základních životních potřeb
- upevňování hygienických a stravovacích návyků
- orientaci v nejbližším okolí
- vytváření základních schopností manipulace s předměty
- poznávání a pojmenovávání základních barev
- rozlišování, poznávání a třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku
- napodobování předváděných pohybů
- napodobování a rozlišování různých zvuků
- rozlišování a určování chuťových vlastností látek

Charakteristika vzdělávací oblasti

Smyslová výchova patří do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

- umožňuje žákům poznávat jejich okolí a následně rozvíjet jejich znalosti a praktické dovednosti na základě vlastních zkušeností

Časové a organizační vymezení předmětu

- obsah předmětu je rozdělen na tematické okruhy zrakového, sluchového, hmatového, čichového a chuťového vnímání, prostorové a směrové orientace
- výuka může být realizována jako vyučovací hodina, nebo jako součást vyučovacího bloku, dle možností a potřeb žáků
- vyučování probíhá v kmenových třídách a dalších prostorách školy, které přinesou a umožní všestranný rozvoj žáků (relaxační místnost, snoezelen, třída estetické výchovy)

Vzdělávací oblast Smyslová výchova je realizována časovou dotací 4 hodiny týdně.

Uvedená vzdělávací oblast prolíná ostatními vyučovacími předměty – mezipředmětové vztahy.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- používá a rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům
- napodobuje různé jednoduché pohyby a činnosti

2. Kompetence k řešení problému

- orientuje se v okolním prostředí
- překonává pocity strachu

3. Kompetence komunikační

- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- reaguje na své jméno

4. Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla
- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky

5. Kompetence občanské

- využívání osvojených návyků a dovedností k zapojení se do společnosti
- modelové situace

6. *Kompetence pracovní*

- poznává a používá předměty denní potřeby

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- reaguje na své jméno

Smyslová výchova

Rozvíjení zrakového vnímání

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Uchopit předměty a manipulovat s nimi	• Rozvíjet zrakové vnímání- stimulace očního kontaktu, navazovat kontakt s osobou, reálným předmětem • Dotyková stimulace prstů, dlaní • Nácvik dlaňového úchopu předmětu a manipulace s ním • Vlastní možnosti zrakového vnímání (rozvíjení reflexů) • Vnímání předmětů v různých polohách • Vnímání předmětů monokulárně a později binokulárně • Rozvíjení koordinace oko x ruka (uchopování předmětů, pokládání předmětů na kontrastní podložku)

• Napodobit předvedené pohyby • Rozlišovat tvary a barvy předmětů	• Nápodoba poloh a pohybů předvedených učitelem, popř. ukázaných na figurce, se stoupající obtížností • Podněcování žáka ke koncentraci na pohyb provedený učitelem • Hraní s předměty různých tvarů • Zrakové vnímání výrazných lesklých a barevných ploch • Využití velkých barevných míčů • Překrývání dětí barevnými šátky • Hledání stejné barvy • Rozlišování barev
• Poznat, řadit, skládat a třídit předměty - podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti	• Třídění dvou velkých, výrazně odlišných předmětů • Třídění dvou malých předmětů • Řazení předmětů podle barvy • Třídění plošných tvarů a předmětů • Skládání celků z částí • Třídění výrazně odlišných celků • Třídění barev, tvorba barevných řad
• Třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty	• Práce s obrázky • Jmenování předmětů na obrázku

	Seznamování se skutečným předmětem a porovnat ho se skutečností
Poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky	- Práce s obrázky a fotografiemi - Poznáváme tváře spolužáků a osob z nejbližšího okolí - Práce se zrcadlem - Podpora reakce na obličej učitele
Rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu	- Práce s piktogramy a symboly spojené s činností ve škole - Rozvíjet časovou orientaci spojenou s činnostmi v průběhu dne - Popisovat činnosti na obrázku

Smyslová výchova

Rozvíjení čichového a chuťového vnímání

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
Rozlišit jednotlivé chutě	- Koordinace ústa x ruka (nácvik samostatného vpravování jídla do úst) - Aktivace v oblasti úst - orofaciální masáže - Chuťová percepce- pokusy o ochutnávání známých potravin - Určování základních chuťových vlastností – sladký, slaná, hořký, kyselý

• Rozlišit vůně a pachy	• Rozlišení příjemných a nepříjemných pachů a vůní • Čichové podněty - reakce libé a nelibé • Nácvik správného dýchání
• Poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	• Varovat na nebezpečí zkaženého jídla • Poukázat na pití tekutin pouze ze známých lahviček a hrnečků
• Poznat předměty čichem podle vůně	• Pomocí her poznáváme předměty a věci podle vůně (koření, mýdlo, květina) • Seznámení s tím, že i nos nám zprostředkovává informace o libých a nelibých vůních

Smyslová výchova

Rozvíjení sluchového vnímání

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
Reagovat na své jméno, na oslovení, na zavolání	• Rozvíjení sluchové percepce (otáčení za zvukovým podnětem, nejprve zrakem a později bez něho) • Soustředění na zvuky • Reakce na oslovení jménem • Reakce na zavolání- stupňovat intenzitu

• Poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky	• Reakce na zvuky • Reakce na ozvučnou hračku • Určit zda zvuk je stejný, nebo jiný • Podpora k vlastní tvorbě zvuků (pomáháme a ukazujeme jak zvuky vytvořit) • Poznávání a rozlišování zvuků okolního světa (reálně, nahrávky CD)
• Poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	• Poznávání osob podle hlasu (rodiče, sourozenci, učitele, spolužáky) • Rozlišování hlasů spolužáků
• Poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky	• Nabízení zvuků a hlasů zvířat – reakce • Poznávání jednoduchých hlasů domácích zvířat • Poznávání a rozlišování zvuků přírody • Rozlišování a poznávání zvuků z okolního světa • Rozlišování zvuků se zrakovým vjemem • Rozlišování zvuků bez zrakového vjemu
• Rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků	• Poznávání zdrojů zvuku • Rozlišování směru zvuku • Reakce na různou intenzitu zvuku (tichý, hlasitý, nízký, vysoký) • Rozlišování zvuků nástrojů (bubínek, zvonek, klavír) • Otáčení a lokalizace sluchových podnětů ve spojení s běžnými činnostmi

	• Hra na tělo • Využití příjemných zvuků při relaxaci – snoezelen • Poslech písniček, básniček, pohádek a příběhů • Seznámení s tím, že zvuky mohou mít informační charakter • Zvuky spojené s varováním (alarm, siréna ...)
--	--

Smyslová výchova

Rozvíjení hmatového vnímání

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Zvládat základní sebeobslužné dovednosti	• Zlepšování a upevňování získaných sebeobslužných dovedností (svlékání, oblékání, osobní hygiena, stolování) • Úklid hraček • Úklid třídy • Plnění jednoduchých úkolů s asistencí • Podpora samostatného plnění úkolů
Poznat hmatem velikost, tvar a povrch	• Dotyková stimulace prstů, dlaní – rozvoj hmatového vnímání • Umožnění něco cítit - drsný, hladký, tvrdý, měkký...

předmětů Rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu)	- Vytvořit možnost pevně držet - Vkládání předmětů do ruky a následná manipulace s předmětem různé velikosti - Poznávání předmětu pomocí hmatu (míč, panenka) - Navozování příjemných pocitů- hlazení jemných látek a příjemných materiálů - Zkoumání různých druhů materiálů - Vnímání vlastností uchopených předmětů (teplý, studený, jemný, hrubý)
Třídít předměty na základě hmatu – podle velikosti a tvaru	- Třídění předmětů podle tvaru - Třídění předmětů podle velikosti - Skládání tvarů a předmětů pomocí tyček, špejlí, plošných tvarů - Skládání podle předlohy - Práce se stavebnicí - Skládání předmětů podle stejného tvaru - Skládání řad podle velikosti vzestupně a sestupně
Poznat známé předměty podle hmatu	- Poznávání předmětů hmatem s dopomocí a později samostatně - Hmatové stimulační kotouče - Hlazení různých materiálů - Hmatové pytlíčky

	• Práce s modelovací hmotou
--	---

Smyslová výchova

Rozvíjení prostorové a směrové orientace vnímání

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	• Nápodoba poloh a pohybů předvedených učitelem, nebo ukázaných na panence se stoupající obtížností • Vnímání prostoru pomocí polohování a přizpůsobení pohybovým možnostem žáka • jednoduché polohy-leh na zádech a břiše, na boku, šikmý sed, klek na čtyřech, vzpřímený klek, stoj • Vnímání těla v prostoru
• Orientovat se ve třídě, ve škole a ve svém nejbližším okolí	• Seznámení s prostorem třídy a školy • Orientace ve třídě (umyvadlo, dveře, tabule) • Orientace ve škole (toaleta, šatna, ředitelna) • Orientace v okolí (základní bezpečnost při pohybu venku)

• Rozlišit vpravo – vlevo • Rozlišovat nahoře – dole, před – za, vedle	• Pokus o pochopení směrové orientace vlevo a vpravo na základě pohybových činností • Prostorové hry • Seznámení s pojmy (nahore - dole, před - za, vedle) • Orientace v prostoru • Pochopení pojmu v souvislosti s činností a hrou
• Řadit, skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu	• Skládání, řazení a umísťování předmětů podle pokynu učitele • Vyhledávání předmětů ve třídě • Ukládání hraček na stanovené místo • Hry na podporu vizuomotorického vnímání
• Rozeznat roční období podle základních znaků	• Všímáme si okolního prostředí (vycházky do přírody) • Prostřednictvím změn v přírodě seznamujeme žáky s ročním obdobím • Vyprávění si o charakteristických znacích ročních období

D) Hudební výchova

Cíl vyučovacího předmětu

- napodobování a rozlišování různých nehupebních a hudebních zvuků
- rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku
- zvládání hry na tělo a jednoduché rytmičné nástroje
- soustředěný poslech krátkých skladeb

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura a je vyučována jako samostatný předmět, prolíná se však všemi vyučovacími předměty. Využitím hudebních činností dochází k rozvíjení sluchu a motoriky žáků, zároveň podporuje i rozvoj řečových dovedností. Hudební činnosti pomáhají žákům k odreagování napětí, k překonání únavy, zlepšování nálady a podílejí se na koncentraci. Podporuje všestranný rozvoj jedince, kterému poskytuje dostatek možností k citovým zážitkům. Celková časová dotace je 20 hod., v každém ročníku se vyučují 2 hod. týdně

Časové a organizační vymezení předmětu

Výuka předmětu může být realizována jako vyučovací hodina nebo jako součást vyučovacího bloku, dle možností a potřeb žáků. Výuka probíhá v kmenové třídě, popřípadě ve specializované učebně. Hudební možnosti a zkušenosti žáků mohou být rozvíjeny také návštěvou koncertů nebo hudebních představení

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

2. Kompetence k řešení problému

- chápe a plní jednoduché příkazy
- překonává pocity strachu

3. Kompetence komunikační

- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky

4. Kompetence sociální a personální

- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím

5. Kompetence pracovní

- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje

Hudební výchova

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii	• Dechová, hlasová cvičení – bublifuk, pěnové koule, igelitový sáček • Nácvik správného dýchání • Uvědomování si těla • Nácvik správného držení těla při zpěvu • Poloha těla při zpěvu (sezení na velkých míčích, na zemi v sedu zkřížném) • Upevňovat správné pěvecké návyky • Dbát na zřetelnou výslovnost slov, slovních spojení a říkadel
• Rozlišovat zvuky hudebních nástrojů	• Sluchová analýza - zvuky, šumy, tóny + určení jejich původu • Určování a poznávání hudebních a nehupebních zvuků • Rozeznávání zvuků probraných hudebních nástrojů (klavír, kytara, buben) • Poslech relaxační hudby ve snoezelenu (hlasy a zvuky přírody)
• Zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje	• Zpěv písní s rytmickým doprovodem • Zpěv písní s melodickým doprovodem

	• Zpěv lidových a umělých písní • Artikulace při zpěvu • Výraz při zpěvu - radost x smutek
• Doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje	• Uvědomování si vlastního těla – hra na tělo • Vytleskávání rytmu • Bubnování • Improvizace k písničkám – hra na předměty denní potřeby (lžíce, misky..) • Rytmická cvičení s využitím Orfeova instrumentáře
• Zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu	• Pohybové hry s říkadly a popěvky • Pohybový projev podle hudby, pochod, chůze, klus v různém tempu • Hudebně pohybové hry se šátky, dalšími rekvizitami • Prvky muzikoterapie - rytmy různých kultur (africká, romská...) • Základní taneční kroky jednoduchých tanců
• Soustředit se na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby	• Poslech krátkých skladeb známých skladatelů (A.Dvořák, B.Smetana, A. Vivaldi) • Poslech písniček na CD a P • Prvky muzikoterapie – ukolébavky • Poslech relaxační hudby ve snoezelenu se světelnou produkcí • Na koncertě (chování v divadle, na koncertě, vhodné oblečení)

E) Výtvarná výchova

- rozvíjení individuálních schopností při vlastní tvorbě, vnímání a komunikaci
- rozlišování základních barev a jejich používání ve výtvarném vyjádření
- vyjadřování vlastních zkušeností přiměřenými prostředky a postupy

Charakteristika vzdělávací oblasti

Předmět je částí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Podporuje všestranný rozvoj jedince a probouzí, rozvíjí a usměrňuje jeho vztah ke kráse. Má velký relaxační význam. Pomáhá vyjadřovat emoce a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii.

Časové a organizační vymezení předmětu

Výuka předmětu může být realizována jako vyučovací hodina nebo jako součást vyučovacího bloku, dle možností a potřeb žáků. Probíhá v kmenové třídě nebo ve specializované učebně. K obohacení a doplnění výuky může vést i návštěva výstav či vernisáží. Celková časová dotace je 2 hodiny týdně v každém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie

1. Kompetence k učení

- napodobuje různé činnosti a pohyby
- používá učební pomůcky

2. Kompetence k řešení problémů

- chápe a plní jednoduché příkazy
- překonává pocit strachu

3. Kompetence komunikační

- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem
- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas

4. Kompetence sociální a personální

- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím

5. *Kompetence pracovní*

- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály

Výtvarná výchova

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu	• Práce s plochou – využití velkoplošných papírů, tabule, chodník (pracovat s tabulovou křídou, molitanovými válečky a pěnovými pomůckami, které mají výraznou stopu) • Využití celého těla - obkreslování postavy, obtiskování prstů, dlaní na papír, textil a tím podporovat vnímání vlastního těla. • Pokus o práci s prstovými barvami - překonávat nelibost • Použití prstových barev - otisky, roztírání a rozmazávání barev • Otisk ruky do moduritu (učitel s asistencí žáka vytvoří sádrový odlitek otisku)
• Používat na elementární úrovni prostředky a postupy	• Uvolňovací cvičení zápěstí, ruky, prstů • Vkládání papíru do dlaně a s pomocí mačkání – volíme jemný krepový, nebo hedvábný papír • Trhání papíru na proužky s pomocí, později na malé kousky – mozaika • Mačkání různorodých materiálů - modelína, slané těsto, vata, alobal, papír • Cvičení jemné motoriky - kreslení do krupice, hra s fazolemi a hrachem

	• Mačkání papírových kuliček a následná manipulace do plochy – koláž • Čmárání – použití fixu a štětce – docílení viditelné široké stopy • Linie a čáry – práce podle vzoru a předlohy • Přírodní materiály – obtiskování, barvení, dokreslování a manipulace • Seznamování se s různými druhy přírodnin (obtiskování do modelovací hmoty) • Vytváření konkrétních prostorových situací z okolí dítěte- práce na pískovišti, kreslení křídou na chodník • Kreslíme v pleněru dle schopností žáka (vnímání přírody všemi smysly)
• Vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary	• Zapouštění barev do skleněných nádob s vodou a na mokré velkoplošné formáty • Rozfoukávání barev na papír, tácky a umělohmotné omyvatelné plochy • Míchání barev a sledování proměnlivosti jak na papíře, tak ve vodě (využití sypkých potravinářských barev) • Barevné skvrny – dokreslování a podpora fantazie (tuš, fix, voskové hranoly) • Výrazové vlastnosti světlé a tmavé barvy • Základy akvarelu - technika solení a nekontrolovatelná kresba • Mozaika - využití papíru, látek, barevného písku a přírodnin • Třídění materiálu podle barev a tvaru • Rozeznávání barev a vyhledávání barevných předmětů v okolí • Vnímání a pozorování výrazných barevných ploch a předmětů • Prvky akční malby- zavěšená perforovaná láhev s barvou nad velkoplošným papírem.

	Možnost korekce pohybu lahve a následné pozorování barevné stopy
• Vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity	• Základy arteterapie - výtvarné vyjádření v hudebním doprovodu Bedřicha Smetany • Volná kresba - vyjádření pocitů a představ při poslechu pohádky • Podporovat fantazii - dokreslování do skvrn náhodně rozlitych na papíře
• Uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech	• Koláže - práce s kombinovaným materiálem • Modelovací hmota – dle vlastní fantazie vytvářet trojrozměrné objekty • Navlékání korálek, polystyrénových válečků, šípků, listů, jeřabin na nit a drátek • Skupinové hry – malujeme si na tělo (nezávadné barvičky)

F) Pohybová výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Respektuje celistvost osobnosti žáků. Umožňuje rozvíjení pohybových možností podle zdravotních předpokladů. Přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonání únavy a zlepšování nálady. Dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení. Rozvoj aktivní hybnosti, poznávání vlastních fyzických předpokladů, vnímání prožitků z pohybové činnosti, uplatňování preventivních činností podporujících zdraví.

Časové a orientační vymezení předmětu

Celková časová dotace je 20 hodin týdně pro všechny ročníky.

Kompetence k učení

- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- rozumí jednoduchým pojmům

Kompetence k řešení problémů

- překonává pocity strachu
- orientuje se v okolním prostředí

Kompetence komunikační

- reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo neverbálními formami komunikace

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- rozlišuje osoby různého pohlaví
- zná své členy rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí

Kompetence pracovní

- podílí se praktických jednoduchých činnostech
- zvládá základy osobní hygieny

Pohybová výchova

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo:
• Získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám • Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	• Fixace v sedu, chůze v prostoru, jízda v prostoru • Společné pohybové hry a cvičení – motivační a napodobivé hry, hry s využitím tradičního i netradičního náčiní, průpravné hry • Rozvíjení koordinace pohybu • Rozvoj jemné i hrubé motoriky • Využitím adekvátní motivace podněcování vytvoření pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám • Celkové zlepšování a podpora pohybových dovedností • Nácvik správného držení těla • Plavání – adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě, plavání za pomoci různých pomůcek, základní plavecké dovednosti • Dechová cvičení • Turistika a pobyt v přírodě – vycházky, pohyb v terénu
• Zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	• Orientace v prostoru

• Zaujímat správné základní cvičební polohy	• Pomoc při přípravě pomůcek • Společné hry • Správné rozcvičení • Znat jednotlivé části lidského těla • Uvědomění si vlastního těla • Uvolňující cvičení • Pomoc při přípravě pomůcek • Pohybový denní režim
• Reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti	• Seznámení se základní terminologií • Napodobování pohybů • Zvládání a respektování pokynů učitele • Nácvik porozumění jednotlivým pokynům – pojd', polez,....
• Mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • Zvládat jednoduchá speciální cvičení • Zvládat základní techniku speciálních	• Pohybové hry • Rytmická chůze (je-li to možné) • Orientace v prostoru • Posilování celého těla

cvičení podle pokynů	• Protahování celého těla • Nácvik správného držení těla • Cvičení na podložce • Cvičení ve dvojicích • Vnímání pocitů při cvičení
• Zvládnout uvolnění a zklidnění organismu	• Uvolňující cviky • Masáže celého těla • Odpočinek s relaxační hudbou • Nácvik správného dýchání • Míčkování • Relaxace pro zklidnění organismu – klidné ležení na relaxačních pomůckách, ve snoezelenu
• Rozvíjet motoriku a zklidnění organismu	• Cvičení na velkém míči • Relaxační cvičení • Prvky jógových cvičení • Cvičení s padákem • Cvičení s dekou

	• Jízda na skateboardu na břiše • Posilování s míčky, drátěnkami, plastovými lahvemi • Házení a chytání míče (základní manipulace s míčem a drobným náčiním) • Chůze po laně stočeným na zemi • Cvičení na lavičce • Cvičení na balančních podložkách • Stání, stání na jedné noze, s otevřenýma i zavřenýma očima • Chůze a stoj s předmětem na hlavě • Prolézání tunelem • Cvičení na válcích • Přenášení balónku na pálce • Rytmická cvičení
--	---

Zdravotní tělesná výchova - je součástí pohybové výchovy. Plněna v rámci možností a schopností pedagoga. Využití snoezelenu a bazální stimulace. Možnost využití externích spolupracovníků.

G) Zdravotní tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Respektuje celistvost osobnosti žáků. Aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost. Zaměření odpovídá fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifické postižení. Celková časová dotace je 2 hodin týdně pro všechny ročníky.

Cíl vzdělávacího předmětu

Uplatňování preventivních činností podporujících zdraví. Dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péče o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení. Rozvíjení hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností. Poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení. Vnímání prožitků z pohybové činnosti

Kompetence k učení

- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- Rozumí jednoduchým pojmům, je schopen je užívat
- používá učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- překonává pocity strachu
- orientuje se v okolním prostředí
- orientuje se v časovém režimu dne

Kompetence komunikační

- vyjadřuje souhlas či nesouhlas
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
- poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními i neverbálními formami komunikace

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje se svými učiteli i spolužáky
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím

Kompetence pracovní

- podílí se na jednoduchých praktických činnostech
- rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje

Zdravotní tělesná výchova

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo:
• Uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách	• Zásady správného držení těla • Cvičení ve stoje, sedě, kleku, leže – dle individuálních možností • Dechová cvičení • Rozvíjení hrubé motoriky

	• Rozvíjení jemné motoriky • Koordinace pohybů
• Zaujímat správné základní cvičební polohy	• Pohybový režim • Pohybové hry a cvičení • Cvičení dle pokynů bez i s pomůckami
• Zvládat jednoduchá speciální cvičení	• Koordinace pohybů • Pohybové činnosti s přihlédnutím ke specifice postižení • Pohybové hry • Cvičení v míčkovém bazénku • Cvičení a relaxace ve snoezelenu • Cvičení s jednoduchými pomůckami
• Zvládat základní techniku speciálních cvičení podle pokynů	• Vnímání pocitů při cvičení • Cvičení s pomůckami ve stoje, sedě, leže • Uvolňovací cvičení • Relaxační cvičení • Plavání – hry ve vodě, cvičení ve vodě, plavání za pomoci pomůcek

H) Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pomáhá zvládnout používání předmětů denní potřeby a podílí se na rozvoji jednoduchých pracovních činností. Umožňuje žákům zvládnout jednoduché úkoly sebeobsluhy a hygieny. Celková časová dotace je 20 hodin týdně pro všechny ročníky, v každém ročníku se vyučují 2 hodiny týdně

Cíl vyučovacího předmětu

Co největší rozvoj jemné a hrubé motoriky, konstruktivní práce a jednoduché pracovní činnosti. Získání základních sebeobslužných a hygienických návyků.

Organizace vyučovacího předmětu

Výuka může být realizována jako vyučovací hodina nebo jako součást vyučovacího bloku, podle možností a potřeb žáků. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách nebo dílnách. Mohou se využít i další prostory školy určené pro získávání a zdokonalování sebeoblužných návyků (šatna, umývárna).

Výchovné a vzdělávací postupy

Kompetence k učení

- napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
- používá učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

- chápe a plní jednoduché příkazy
- překonává pocity strachu

Kompetence komunikační

- dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem
- vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
- navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím

Kompetence pracovní

- zvládá dle svých možností základy sebeobsluhy a osobní hygieny
- využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
- podílí se na jednoduchých praktických činnostech

Pracovní výchova - sebeobsluha

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Zvládat základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání)	• Seznámení s vodou • Dávání rukou pod tekoucí vodu (střídání studené x teplé vody) • Omývání rukou a obličeje s pomocí (manipulace s vodovodním kohoutkem, pákou) • Napodobování mytí (používání mýdla) • Úchop ručníku a utírání (pověšení ručníku na určené místo) • Samostatné mytí • Nácvik vyprazdňování • Vyjádření se pro vykonání potřeby (individuálně dle možností žáka slovně, piktogramem, nebo zvoleným zvukovým signálem) • Seznámení s hygienickými potřebami (mýdlo, šampon, pasta na zuby, vatičky do uší, intimní vložky)

	• Správné používání hygienických potřeb • Čištění zubů (správné používání kartáčku a dbát na správnou techniku) • Česání a péče o vlasy • Péče o nehty na rukou a nohou • Smrkání (používání jednorázového kapesníku a následné vyhození do koše) • Hygienické návyky spojené s režimem dne (např. ráno si čistíme zuby, myjeme se a češeme si vlasy apod.)
	• Při oblékání pasivní spolupráce s asistovanou dopomocí • Vnímá oblékání a spolupracuje • Aktivní spolupráce při svlékání a oblékání • Obléká si podané části oděvu (samostatně) • Oblékání a svlékání svetru panence • Samostatně si vybírá oblečení dle konkrétního počasí • Nácvik oblékání ponožek • Oblékání šály, čepice, rukavic • Spolupráce při úklidu zástěry, nebo pracovního oděvu • Snaží se samostatně oblékat a obouvat (nácvik uzlu a kličky) • Zapínání a rozepínání knoflíků na velkém modelu • Ovládat různé druhy zapínání (zdrhovadlo, zip, suchý zip, knoflík, patentka)

	• Udržování pořádku v oblečení, skládání a ukládání do skříní
• udržovat klid a čistotu při stravování	• Upozornit na zásady správného chování při stolování ve třídě a jídelně • Hygiena při svačině, používání tácků a ubrousků • Prostírání stolu • Úklid stolu po jídle • Použití vlhkého hadříku na utírání stolu • Zlepšování kvality příjmu potravy • Krmení tekutou nebo tuhou stravou (individuálně dle potřeb žáka) • Sání, cucání a kousání potravy • Kladná motivace k jídlu • Potlačovat salivaci • Snaha o samostatnost v jídlu • Konzumace oblíbených potravin • Pití z hrnečku s asistencí (nácvik polykání) • Nácvik úchopu hrnečku a zjištění nejvhodnější nádoby k pití (hrnek s hubičkou, nálevkou, úchopovým otvorem uprostřed hrnku apod.) • Nácvik a ovládání brčka • Pití z hrnečku bez asistence (koordinace oko x ruka)
• Umět používat příbor	• Používání lžice (snaha o úchop a koordinaci oko x ruka)

	• Samostatný úchop lžice s cílem najíst se • Používání příborů • Vkládání vhodných potravin do rukou u těžších postižení (kukuřičné tyčinky, cukrářské piškoty) s cílem samostatného dopravení potravin k ústům • Nácvik kousání a polykání • Použití kapesníků při zvýšené salivaci
• Udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí	• Používání estetických prvků při stolování • Výzdoba jídelní plochy • Čistota pracovní plochy • Mytí tabule (práce s velkou mycí houbou) • Nácvik skládání oblečení • Dbát na ukládání oblečení na určené místo • Používání věšáčku, ramínka, poličky • Odnášíme odpadky na určené místo (odpadkový koš, popelnice) • Třídíme odpad • Čištění bot o rohožku před vstupem do budovy

Pracovní výchova - práce s drobným materiálem

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami	• Manipulace s drobným materiálem (přesypání, překládání) • Seznámení s materiály a ukládání do různých nádob, krabic zásuvek (papír, přírodniny, písek, kamínky, látka) • Třídění materiálů podle barev a velikosti • Sběr přírodnin a práce s nimi - navlékání na provázek a drát, nalepování, propichování, stříhání a obtiskování • Práce s papírem - mačkání do kuliček, trhaní na větší a menší kousky, skládání a lepení papíru, mozaika (využití jemného a barevně výrazného papíru) • Seznámení s modelovací hmotou – modelína, modurit, slané těsto, hlína • Práce s modelovací hmotou - hnětení, válení, mačkání, koulení, vytahování, stlačování, ubírání, uštipování jednou a oběma rukama • Rozvíjení koordinace oko x ruka • Přizpůsobení činností schopnostem a možnostem žáka • Navlékání korálků, plastových víček, těstovin • Navíjení vlny, provázků na předměty • Stříhání slámy, provázků a látky s asistencí a dohledem - výroba koláží • Utváření tvarů z různých materiálů (kulička, ovoce, had, sněhulák) • Lepení papíru - výroba mozaiky dle vlastní fantazie

• vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• Písek - utváření hradů, tunelů (práce na pískovišti) • Výroba tradičních výrobků – vánoční ozdoby, velikonoční vajíčka
• Pracovat podle slovního návodu	• Dbát na oční kontakt při vysvětlování pracovního postupu • Soustavné vysvětlování a ověřování pochopení pracovního postupu
• Udržovat pracovní místo v čistotě	• Uklízení pracovní plochy - práce s hadříkem, smetáčkem a lopatkou • Umytí a osušení pracovních pomůcek (kelímky, štětce, podložky) • Úklid pomůcek na stanovené místo • Složení a uložení pracovního oděvu • Osobní čistota při dokončení práce – mytí rukou, obličeje

Pracovní výchova - práce montážní a demontážní

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami	• Manipulace s předměty různých velikostí a tvarů • Vkládání předmětů do dlaně • Ukládání kostek do krabic • Rozvíjení jednoduchých manipulačních schopností při práci se stavebnicí (úchop kostek a snaha postavit věž, komín, hradby) • Vkládání stavebnicových prvků do určených otvorů s asistencí později samostatně • Manipulace se stavebními díly, které do sebe zapadají • Práce s dřevěným pultem (zatloukání, šroubování, páčení apod.) • Pokusy o rozkládání a skládání stavebnic • Navlékání předmětů a korálků na dřevěnou t tyčku • Využití magnetické stavebnice • rozvíjení fantazie a tvořivosti při práci s puzzle, legem

Pracovní výchova - pěstitelské práce

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
Provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích	- Vycházky spojené s pozorováním přírody v průběhu všech ročních období - Pozorování rostlin, stromů a vnímání změn, jenž vznikají v průběhu roku - Změny na poli - pozorování obilí, kukuřice jak roste
Pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročnou pokojovou i užitkovou rostlinu	- Seznámení a sledování podmínek pro život rostlin (voda, vzduch, světlo, teplo, půda) - Sledovat práci dospělé osoby při péči o rostliny v bytě - Zalévání rostlin s pomocí a později samostatně - Sázení a přesazování rostlin (vypěstování vlastní rostlinky, pozorování růstu a péče o rostlinu) - Pracovat s klíčem a pozorovat změny na semenech (práce ve skleněném akváriu) - Příprava květin na prázdniny
Používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní	- Rozeznávat základní zahradnické náčiní - Určovat vhodné náčiní na danou činnost - Zvládat použití jednoduchého zahradnického náčiní
Dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě	- Mytí rukou případně obličeje po práci - Používání pracovního oděvu - Používání pracovních pomůcek (rukavice, vhodná obuv)

	• Správné držení a manipulace s náčiním • Očištění náčiní po práci • Ukládání náčiní
--	--

Pracovní výchova - práce v domácnosti

Očekávané výstupy - žák by měl:	Učivo
• Provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy	• Námětové hry na domácnost • Utírání prachu • Mytí stolku • Mytí tabule houbou • Zametání smetáčkem a manipulace s lopatkou • Umýváme hrneček a podložku po svačině • Utíráme hrneček a podložku • Namáčení a ždímání hadru • Práce se smetákem – vytírání • Praní drobného prádla

• Prostřít stůl pro běžné stolování	• Příprava stolu na svačinu a oběd (příprava tácků, ubrousků) • Úklid nádobí po jídle • Výzdoba stolu (ubrus, květina) • Správné sezení u stolu • Kultura a vhodné chování u stolu • Slavnostně vyzdobený stůl (Vánoce, narozeniny, výročí)
• Zvládnout nákup a uložení základních potravin	• Poznávání a třídění jednotlivých druhů potravin • Nákup potravin (práce ve třídě a později v terénu) • Skladování potravin (lednice, mrazák, potravinová skříň, sklep atd.)
• Připravit jednoduchý pokrm podle pokynů	• Pozorování přípravy jídel • Příprava studené kuchyně (pomazánka, ovocný a zeleninový salát, jednohubky) • Příprava teplé kuchyně (čaj, kakao, uvařené vajíčko) • Dle schopností volit náročnější pokrmy na přípravu
• Dodržení zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti	• Dodržení základních bezpečnostních pravidel při manipulaci s potravinami • Poučení žáků o bezpečnosti a nebezpečí vzniku úrazu

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

A) Obecné zásady hodnocení

- Hodnocení žáka zahrnuje kromě prospěchu i jeho píli a přístup ke vzdělávání a zohledňuje jeho možnosti
- Žák je hodnocen citlivě
- Individuální přístup při hodnocení, respektování zvláštností a možností žáka je samozřejmostí
- Upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při ověřování vědomostí a hodnocení dosažené úrovně klíčových kompetencí, ale v celém procesu učení.
- Učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Přihlíží k věkovým a individuálním zvláštnostem žáků, druhu a rozsahu zdravotního postižení k tomu, že žák by mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici (dlouhodobá nemoc, změny v rodinných poměrech aj).
- Při hodnocení vycházíme z doporučení pracovníků SPC a odborníků z řad lékařů.
- O výsledcích vzdělávání jsou pravidelně informováni zákonní zástupci žáka.

B) Kritéria pro hodnocení

Prospěch žáků základní školy speciální se hodnotí v jednotlivých předmětech formou širšího slovního hodnocení. Širší slovní hodnocení dokáže lépe vystihnout individuální pokrok každého žáka a poskytuje celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu. Je mnohem podrobnější, než jiné formy klasifikace. Obsahuje konkrétní vyjádření toho, co žák v daném předmětu zvládl a v jaké kvalitě. Vymezuje i další postup rozvoje žáka vzhledem k jeho individuálním předpokladům.

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v jednotlivých obdobích
- úroveň získaných vědomostí a dovedností
- míra zodpovědnosti v přístupu v práci, schopnost vykonávat činnosti smysluplně
- úroveň komunikačních dovedností
- míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pocítuje k sobě i k druhým v rámci svých možností
- změny v chování i dovednostech žáka
- schopnost řešit problémové situace

Hodnocení je realizováno v podobě formalizovaného slovního hodnocení.

C) Způsob získávání podkladů pro hodnocení:

Poklady pro hodnocení jsou získávány na základě průběžného sledování výkonů žáků během školního roku :

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- sledování výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování
- různými druhy zkoušek (ústní, grafické, praktické, pohybové)
- analýzou výsledků dalších činností žáka
- konzultace s ostatními vyučujícími,
- sledování aktivity žáka, jeho píce a snahy o zlepšení
- sledování úrovně sebeobsluhy
- zaznamenávání změn v chování žáka, v jeho postojích a dovednostech

D) Formy ověřování vědomostí a dovedností ž

- Individuální ústní pohovor
- Rozhovor, komunikace se spolužáky a dospělými osobami
- Zapojení do skupinové práce
- Posuzování úrovně praktických činností u jednotlivých žáků
- Celoškolní a třídní projekty, projektové dny
- Individuální a společné hudební, pohybové aktivity, improvizace

Učitel vede soustavnou evidenci o hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení i způsob získávání podkladů pro hodnocení. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé hodnotící období v rámci svých individuálních možností a schopností. Výsledné hodnocení za hodnocené období musí odpovídat hodnocení, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům. Větší výukové a výchovné problémy se projednávají se zákonným zástupcem a na pedagogické radě.

E) Způsob předávání informací o průběhu a výsledcích práce žáků:

- Průběžně zápisem do žákovské knížky
- Osobně – formou individuálního pohovoru
- V pololetí a na závěr školního roku vysvědčením

F) Hodnocení žáků na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech na vysvědčení hodnotíme slovně – formou širšího slovního hodnocení. Slovní hodnocení je konkrétní slovní vyjádření o dosažení úrovně žáka ve vztahu k jeho možnostem. Posuzuje žáka v jeho vlastním vývoji, ve vztahu k minulosti, zároveň naznačuje další možnosti včetně překonávání nedostatků. Je komplexním pozitivně laděným hodnocením rozvoje osobnosti žáka, neomezuje se jen na popis výkonu, ale postihuje i proces vyučování a učení, netýká se jen kognitivních procesů, ale rozvoje celé osobnosti včetně sociálních vztahů, úrovně spolupráce, komunikace, tvořivosti, atd.

Tabulka stupňů klasifikace

Závazné formy hodnocení:

Předmět	1	2	3	4	5
Rozumová výchova	Učivo zvládá, pracuje samostatně (podle pokynů učitele).	Učivo zvládá s malou pomocí.	Učivo zvládá s pomocí.	Učivo zvládá s velkými obtížemi.	Učivo nezvládá (ani s trvalou pomocí učitele).
Řečová výchova	Komunikuje s okolím verbálně i neverbálně.	Snaží se komunikovat s okolím verbálně i neverbálně.	Snaží se komunikovat s pomocí verbálně i neverbálně.	Snaží se komunikovat s velikou pomocí verbálně i neverbálně.	Nechce komunikovat.
Smyslová výchova	Učivo zvládá dobře.	Učivo zvládá.	Učivo zvládá s pomocí.	Učivo zvládá jen s trvalou pomocí.	Učivo doposud nezvládá.
Hudební výchova	Rád a s velkým	Rád poslouchá hudbu a snaží se	Poslouchá hudbu a	S malým zájmem	Nechce a neposlouchá hudbu a

	zájmem poslouchá hudbu a zpívá.	zpívat.	zpívá.	poslouchá hudbu a zpívá.	nezpívá.
Výtvarná výchova	Maluje rád a hezky.	Maluje rád, pracuje podle svých možností.	Maluje a snaží se.	Maluje, pracuje s pomocí.	Nerad maluje.
Pohybová výchova	Cvičí rád a pěkně.	Cvičí podle svých možností.	Cvičí s pomocí.	Cvičí s trvalou pomocí.	Nerad cvičí.
Zdravotní tělesná výchova	Uplatňuje správné způsoby držení těla dle svých možností.	Snaží se uplatňovat správné způsoby držení těla dle svých možností.	Snaží se s pomocí uplatňovat správné způsoby držení těla dle svých možností.	Snaží se uplatňovat správné způsoby držení těla dle svých možností.	Odmítá pracovat.
Pracovní výchova	Pracuje podle svých možností.	Snaží se, pracuje podle svých možností.	Pracuje s pomocí.	Pracuje pouze s pomocí.	Práce se mu zatím nedaří.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl (a)** – není-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnoceno na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný

- **neprospěl (a)** – je-li slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnoceno na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo není-li z některého předmětu na konci druhého pololetí hodnocen vůbec

Chování žáka se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré** (žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení Školního řádu, méně závažných přestupků se dopouští ojedinele, žák je přístupná výchovnému působení a snaží se své chyby napravit)
- 2 – uspokojivé** (chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními Školního řádu. Žák se dopouští závažnějších přestupků proti pravidlům slušného chování a ustanovením školního řádu. Zpravidla i přes důtku třídního učitele se dopouští dalších přestupků. Narušuje výchovně vzdělávací činnosti školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob).
- 3 – neuspokojivé** (chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními Školního řádu. Dopouští se takových závažných přestupků nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla i přes důtku ředitele školy se dopouští dalších přestupků. Žák má 25 a více neomluvených hodin.

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, prezentaci školy na veřejnosti. Hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

- Žáci desátého ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího ročníku, popřípadě znovu do desátého ročníku.
- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
- Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka, byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

G) Sebehodnocení žáků

Pedagogové školy pomáhají žákům najít klady i nedostatky jejich práce. Vedou žáky k tomu, sami dokázali hodnotit výsledky své práce a uměli posoudit, co se jim podařilo, i to, co ještě nezvládli. Žáci se učí opravovat chyby, učí se chápat, že chybovat je přirozenou věcí v procesu učení a současně se učí si chybu přiznat.

Žáci mají možnost používat tyto formy sebehodnocení:

- ústní sebehodnocení (žák zhodnotí výsledky své práce – jak jsem to zvládl, co se mi podařilo, v čem chybují, co bych mohl zlepšit)
- karta sebehodnocení (usměvavý obličej, obličej s rovnými ústy, zamračený obličej)
- portfolio žáka

H) Autoevaluace školy

Cíl	Indikátory	Nástroj	Četnost
Soulad ŠVP s RVP Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP Personální obsazení	Hodnocení hodina, znalostí a dovedností žáka, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň pedagogického sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, přístup k žákům se SPU, klima, uplatnění žáků, dokumentace	ČŠI – zpráva ČŠI Hodnocení zřizovatelem	Škola neovlivní
Image	Dle jednotlivých částí dotazníku	Dotazníky – učitelé, žáci, rodiče	
SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika	Přehledy – učitelé, žáci, rodiče	
Vyhodnocení strategického plánů školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	Každoročně
Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	Úroveň pedagogického procesu – jednotlivé části výroční zprávy	Výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení a Vlastní hodnocení školy	každoročně
Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, vzdělávání, tematické plány, úroveň vedení dokumentace	Hospitace, pohospitační rozhovor, kontroly testů, sešitů, vedení přehledů o vzdělávání pracovníků, kontroly dokumentace, vedení přehledů	2x ročně 2x ročně každoročně čtvrtletně

Úspěšnost absolventů	Zhodnocení úspěšnosti při přijímacím řízení	Vedení přehledů, zpráva výchovný poradce	každoročně
Výchovné problémy	Neomluvená absence Šikana – prevence Monitoring - drogy	Vedení přehledů – třídní učitel a výchovný poradce Dotazníky – výchovný poradce, třídní učitel dotazník	Každoročně Aktuálně dle situace Aktuálně dle situace
Postoj rodičů ke škole	Dle výsledků ankety	anketa	
Postoj žáků ke škole	Dle výsledků ankety	anketa	
Hodnocení školy pedagogy	le dotazníků	dotazník	
Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými učiteli, doporučení, nedoporučení opakovat	Ihned po ukončení akce

7. Závěr

Schváleno pedagogickou radou dne: 29. 8. 2012

Schváleno školskou radou dne: 15. 9. 2012

V Nymburce dne:

Mgr. Radka Klímová

ředitelka